

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Ursu Marius, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

*Ursu Marius XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 07.06.2016 – până la 27.04.2017

instanța de apel:

de la 11.08.2017 – până la 02.11.2017

instanța de recurs ordinar:

de la 04.01.2018 – până la 13.02.2018

instanța de apel:

de la 15.03.2018 – până la 18.04.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 04.07.2018 – până la 03.10.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2017, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ursu Marius a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de un an.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a încasat de la Ursu Marius, în contul bugetului de stat, suma de 84 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încetat procesul cu privire la acțiunea civilă înaintată de Luța Alexandr în partea încasării prejudiciului material.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Luța Alexandr în partea încasării prejudiciului moral și s-a încasat de la Ursu Marius, în beneficiul lui Luța Alexandr, suma de 35488 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Grossu Emilia și s-a încasat de la Ursu Marius, în beneficiul acesteia, suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Ursu Marius, la 08 mai 2015, aproximativ ora 05.50, conducând autoturismul de model „Mercedes ML 320 CDI”, cu numere de înmatriculare XXXXX, fiind treaz, dispunând de permis de conducere de categoria „B”, valabil pentru categoriile mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa pe traseul M1 Chișinău-Leușeni (șos. Balcani) din direcția intersecției traseului R6-M1 Ialoveni spre mun. Chișinău. În timpul deplasării, ajungând în apropierea stației din preajma „IPL Mesteacăn”, localitatea Dumbrava, mun. Chișinău, unde era oprit microbuzul care circula pe ruta „Malcoci Chișinău”, pentru îmbarcarea și debarcarea unor pasageri, conducătorul auto Ursu Marius n-a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, n-a apreciat corect situația rutieră reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat cerințele pct. 3, 45, 46 lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, precum și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr.131 din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier și, manifestând neglijența criminală în circumstanțele sus expuse, a comis tamponarea pietonilor Luța Mihail și Grossu Emilia, care traversau carosabilul din stânga spre dreapta relativ sensului de deplasare al automobilului de model „Mercedes ML 320 CDI”, cu numere de înmatriculare XXXXX.

În rezultatul impactului, pietonului Luța Mihail i-au fost cauzate vătămări corporale în urma cărora acesta a decedat, iar pietonului Grossu

Emilia i-au fost cauzate vătămări corporale grave, ce prezintă pericol pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul Malai Ina, de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr și de către inculpatul Ursu Marius.

- procurorul, prin apelul declarat la 04 mai 2017, a solicitat casarea sentinței pe motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Ursu Marius, recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani;

- avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr, prin apelul declarat la 12 mai 2017, a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, în partea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie stabilită inculpatului o pedeapsă mai aspră, cu încasarea în beneficiul lui Luța Alexandr a sumei de 250000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului;

- inculpatul Ursu Marius, prin apelul declarat la 11 mai 2017, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința sa să fie încetat în legătură cu aplicarea prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea procesului penal.

3.1. În argumentarea cererii depuse, procurorul a invocat că prima instanță, deși a dat o apreciere corectă probelor administrate de organul de urmărire penală la emiterea sentinței, nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate și nu a stabilit o pedeapsă care ar duce la corectarea și reeducarea inculpatului.

3.2. În argumentarea cererii depuse, avocatul Ropot Veaceslav a invocat că prima instanță, la individualizarea pedepsei ce urma a fi stabilită inculpatului, nu a ținut cont de faptul că Luța Mihail a decedat în urma impactului, iar Grossu Emilia a suferit leziuni corporale grave, soldate cu fracturi a osului frontal.

Totodată, apelantul a indicat că Luța Alexandru, succesorul părții vătămate, a rămas fără tată ca urmare a infracțiunii comise de Ursu Marius, inculpatul necontribuind în nici un mod la cheltuielile de înmormântare,

iar suma dispusă de a fi încasată prin sentință, cu titlu de prejudiciu moral, este inechitabilă și incapabilă să compenseze pierderea unei persoane apropiate.

3.3. În argumentarea cererii depuse, inculpatul Ursu Marius a invocat că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, a achitat sumele încasate din contul său prin sentință, și anume succesorului victimei Luța Alexandr 35488 lei, cu titlu de prejudiciu moral, părții vătămate Grossu Emilia suma de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 84 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Astfel, apelantul a considerat că în privința sa lipsesc careva restricții în vederea aplicării actului de amnistie.

Suplimentar, inculpatul Ursu Marius a indicat că are 21 ani, iar la momentul accidentului rutier avea 19 ani, este angajat în cadrul SRL „Termizol Construct”, locuiește împreună cu familia sa, a rămas fără tată, deoarece acesta a decedat, iar situația financiară a sa și a familiei lui este una cu adevărat precară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chisinau din 02 noiembrie 2017, pronunțată integral la 28 noiembrie 2017, apelul declarat de către inculpatul Ursu Marius a fost respins, ca nefondat, iar apelurile declarate de către procurorul Malai Ina și de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr au fost admise, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei, soluției privind încasarea prejudiciului moral și soluției privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în aceste părți a unei noi hotărâri, potrivit căreia lui Ursu Marius, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă depusă de succesorul părții vătămate Luța Alexandr, privind încasarea prejudiciului moral, s-a admis parțial și s-a dispus încasarea de la Ursu Marius în beneficiul lui Luța Alexandr, a sumei de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

S-a respins cererea înaintată de procuror în interesul statului privind încasarea de la Ursu Marius în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în valoare de 84 lei, ca fiind neîntemeiată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept în cauză, care corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Cu referire la cerința inculpatului de a aplica în privința sa prevederile Legii cu privire la amnistie, instanța de apel a menționat că Ursu Marius, chiar dacă a achitat prejudiciul părților vătămate încasate prin sentință, nu a achitat prejudiciul solicitat de părțile vătămate.

Astfel, instanța de apel a constatat că, deși la materialele cauzei se regăsește recipisa din 10 mai 2017 prin care partea vătămată Grossu Emilia indică că nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, totuși succesorul părții vătămate, Luța Alexandr, a declarat în ședința instanței de apel că are pretenții cu privire la repararea prejudiciului moral de către inculpat în mărime de 250000 lei, considerând suma dispusă de a fi încasată prin sentință este una prea mică. Din acest considerent, instanța de apel a conchis că prevederile Legii cu privire la amnistie nu pot fi aplicate în privința inculpatului Ursu Marius.

Referitor la apelul avocatului Ropot Veaceslav în numele succesului victimei Luța Alexandr, instanța de apel a constatat că apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, dar critică hotărârea primei instanțe referitor la admiterea parțială a acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatului a sumei de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral și aplicarea unei pedepse penale prea blânde.

Analizând motivele invocate în apelul nominalizat, instanța de apel a constatat că acestea și-au găsit confirmarea la judecarea apelului, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea laturii civile, în acest sens menționând că prima instanță a ignorat semnificația valorilor sociale lezate și prejudiciul cauzat și a încasat în beneficiul succesului părții vătămate o sumă prea mică în calitate de prejudiciu moral.

Astfel, ținând cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părții vătămate, de impactul accidentului asupra acesteia, care s-a stins din viață, instanța de apel a considerat necesar a admite parțial pretenția

succesorului victimei de încasare a prejudiciului moral și a dispus încasarea de la Ursu Marius, în beneficiul lui Luța Alexandr, a sumei de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, considerând că această sumă este una echitabilă în raport cu suferințele psihice suportate de succesori. În rest, pretențiile succesorului părții vătămate au fost considerate neîntemeiate și exagerate.

În ceea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a conchis că nu se atestă careva temeiuri de modificare a pedepsei principale aplicate inculpatului Ursu Marius de către prima instanță, care s-a condus de prevederile art. 3, 6, 7, 61, 62, 75, 76, 78, 90 Cod penal. De asemenea, instanța de apel a considerat că prima instanță a ținut cont de caracterul prejudiciabil și gradul de pericol social al faptei comise, de urmările grave - decesul unei persoane și cauzarea vătămarilor corporale grave unei alte persoane, de faptul că infracțiunea a fost comisă din imprudență, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de studii și de faptul că a recuperat parțial prejudiciul cauzat victimelor.

Cu privire la alegația avocatului succesorului victimei, precum că prima instanță a omis să rețină în privința inculpatului circumstanța agravantă „săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit”, instanța de apel a menționat că această circumstanță agravantă nu a fost reținută de către procuror nici în actul de învinuire, nici în discursul său, iar instanțele judecătorești pot recunoaște ca circumstanțe agravante doar acele care au fost constatate de către organele de urmărire penală, au fost indicate în rechizitoriu și numai dacă au fost susținute de către acuzatorul de stat în dezbaterile judiciare.

Astfel, instanța de apel a considerat că scopul legii penale de reeducare a inculpatului și restabilire a echității sociale, poate fi atins și fără aplicarea unei pedepse privative de libertate în privința lui Ursu Marius.

În altă ordine de idei, instanța de apel a considerat că prima instanță a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Ursu Marius pe o perioadă de probațiune prea mică și, reieșind din consecințele grave produse în urma acțiunilor inculpatului - decesul unei persoane și cauzarea vătămarilor corporale grave unei alte persoane, a considerat oportună ca în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului Ursu Marius să fie suspendată condiționat pe un termen de 3 ani.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiate afirmațiile apelanților, potrivit cărora termenul privării inculpatului de a conduce mijloace de transport, stabilit de către prima instanță, este unul prea mic, nefiind în măsură să asigure scopurile instituției pedepsei penale, ajungând la concluzia că în privința inculpatului urmează a fi stabilită pedeapsa complementară sub forma de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

Cu referire la cheltuielile de judecată, instanța de apel a constatat că prima instanță în mod eronat a admis cererea procurorului și a încasat de la Ursu Marius, în contul bugetului de stat, suma de 84 lei, deoarece cheltuielile solicitate de către acuzatorul de stat, care au fost necesare pentru efectuarea expertizei medico-legale pentru a stabili care este gradul leziunilor corporale cauzate părții vătămate Grossu Emilia în urma impactului, sunt cheltuieli care urmează a fi trecute în contul statului, or normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor obligatorii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesoriului victimei Luța Alexandr și de către inculpatul Ursu Marius.

- procurorul, prin recursul ordinar declarat la 30 noiembrie 2017, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată;

- avocatul Ropot Veaceslav în numele succesoriului victimei Luța Alexandr, prin recursul ordinar declarat la 28 decembrie 2017, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura civilă, în partea ce ține de respingerea acțiunii privind prejudiciul moral, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care a fi dispusă încasarea integrală din contul inculpatului Ursu Marius a sumei de 300000 lei în folosul succesoriului victimei, Luța Alexandr sau dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată;

- inculpatul Ursu Marius, prin recursul ordinar declarat la 30 noiembrie 2017, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, cu dispunerea încetării procesului penal în privința sa, în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5.1. În argumentarea cererii depuse, procurorul a invocat că:

- instanța de apel, stabilind pedeapsa inculpatului, nu a ținut cont atât de faptul că infracțiunea comisă de acesta s-a soldat cu decesul unei persoane și vătămarea gravă a altei, cât și de scopurile pedepsei penale prevăzute de art. 61 Cod penal, unul dintre acestea fiind preîntâmpinarea săvârșirii de noi infracțiuni. Astfel, recurentul a considerat că prin reducerea pedepsei aplicate lui Ursu Marius nu se va restabili echitatea socială și nu va fi posibilă corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane;

- instanțele de fond și apel, aplicând în privința lui Ursu Marius prevederile art. 90 Cod penal, nu au constatat circumstanțele cauzei și cele privind persoana celui vinovat, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca acesta să execute real pedeapsa stabilită. Totodată, în opinia recurentului, instanța de apel nu a ținut cont că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile - decesul unei persoane, lipsind circumstanțe atenuante pe caz, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii reprezintă o sancțiune prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și scopului pedepsei penale.

5.2. În argumentarea cererii depuse, avocatul Ropot Veaceslav în numele succesului victimei Luța Alexandr a invocat că instanța de apel, refuzând satisfacerea integrală a pretențiilor de ordin moral, înaintate de succesul victimei Luța Alexandr, nu a constatat prin careva acte veridice care este starea materială a inculpatului și posibilitatea acestuia de a acoperi întregul prejudiciu moral solicitat și nu a indicat probele pe care își întemeiază soluția. Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel a creat succesului victimei Luța Alexandr impresia că acesta nu a fost auzit și nu a fost luat în serios, iar nerealizarea acestor sarcini din partea instanței de apel constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 alin. (1) CEDO.

5.3. În argumentarea cererii depuse, inculpatul Ursu Marius a invocat că:

- a recunoscut integral vinovăția în cele comise, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, manifestând astfel căință activă;

- atât dispozițiile sentinței, cât și cele din decizia instanței de apel, în partea încasării în beneficiul părților vătămăte a prejudiciului material și

moral, au fost executate integral, prin urmare lipsesc careva restricții privind aplicarea în privința sa a actului de amnistie;

- la momentul accidentului rutier avea 19 ani, este angajat în cadrul SRL „Termizol Construct”, locuiește împreună cu familia sa, a rămas fără tată, deoarece acesta a decedat, iar situația materială proprie și a familiei sale este precară.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 februarie 2018, pronunțată integral la 06 martie 2018, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către inculpatul Ursu Marius au fost respinse, ca inadmisibile, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr a fost admis, casată parțial decizia instanței de apel, în partea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral și dispusă rejudecarea cauzei în partea dată de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest, dispozițiile deciziei atacate au fost menținute.

6.1. În motivarea soluției adoptate, referindu-se la recursul ordinar declarat de către procuror, instanța de recurs a constatat că temeiurile invocate de către recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea cauzei, or instanța de apel, stabilind inculpatului Ursu Marius pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, corect a stabilit că corectarea și reeducarea lui Ursu Marius este posibilă fără privarea de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75 Cod penal, apreciind gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Totodată, instanța de recurs a apreciat netemeinicia argumentului recurentului, precum că în privința inculpatului nu sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei, deoarece instanța de apel, în prezența unor circumstanțe, cum ar fi recunoașterea de către inculpat a vinovăției în cele comise și căința sinceră manifestată de acesta, luând în considerare că cauza a fost examinată în procedură simplificată, apreciind personalitatea inculpatului, care la momentul comiterii infracțiunii din imprudență avea vârsta de doar 19 ani, anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de studii și faptul că a achitat părților vătămate prejudiciul încasat prin sentință, just a considerat că nu e rațional ca Ursu Marius să execute real pedeapsa aplicată.

Astfel, instanța de recurs a constatat că criticile formulate de procuror vis-a-vis de aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel, cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare și pe larg expusă, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul casării deciziei instanței de apel.

În acest sens, instanța de recurs a considerat că pedeapsa individualizată de instanța de apel corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal - de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, lipsind temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror, astfel fiind justificată soluția de respingere a acestuia, ca inadmisibil.

6.2. Referindu-se la recursul ordinar declarat de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a respectat prevederile legale întru adoptarea unei soluții întemeiate în latura civilă, pronunțând o hotărâre pripită prin care a dispus încasarea din contul inculpatului Ursu Marius, în beneficiul succesorului victimei Luța Alexandr, a prejudiciului moral în sumă de doar 100000 lei. În acest context, instanța de apel și-a exprimat dezacordul cu concluzia instanței de apel, care s-a fundamentat doar pe faptul că suma solicitată de succesorul victimei Luța Alexandr este una neîntemeiată și exagerată, fără a argumenta reducerea cuantumului acesteia.

Statuând astfel, instanța de recurs a reținut că hotărârile pronunțate de instanțele de judecată să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. În contextul respectiv, instanța de recurs a menționat că urmează a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă temei de casare a hotărârii judecătorești.

Instanța de recurs a menționat că legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea

compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice, circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Totodată, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral în beneficiul succesorului părții vătămate, Luța Alexandr, situație care cade sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia urmează a fi casată în partea respectivă, cu dispunerea rejudecării cauzei în latura dată de către instanța de apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de către succesorul victimei Luța Alexandr și avocatul său în apel și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile art. 225 Cod de procedură penală și practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

6.3. Reieșind din constatările expuse în privința recursului ordinar declarat de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr și reieșind din faptul că decizia instanței de apel urmează a fi casată în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceiași instanță de apel, instanța de recurs a conchis că recursul ordinar declarat de către inculpatul Ursu Marius, urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, pronunțată integral la 16 mai 2018, a fost admis apelul declarat de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr, casată sentința parțial, în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de către succesorul victimei Luța Alexandr a fost admisă, cu încasarea în beneficiul

acestuia, de la Ursu Marius, a sumei de 210000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 9000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

7.1. Instanța de apel, având în vedere faptul că prin decizia instanței de recurs a fost casată decizia instanței de apel doar în latura civilă, în partea soluționării acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, a decis că urmează a fi judecat doar apelul declarat de către avocatul Ropot Veaceslav în numele succesorului victimei Luța Alexandr.

Analizând soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate succesorului victimei Luța Alexandr, în raport cu materialele cauzei, consecințele survenite drept urmare a comiterii infracțiunii de către inculpatul Ursu Marius, gravitatea acestora și impactul produs asupra familiei victimei, instanța de apel a considerat că prima instanță în mod inechitabil a statuat asupra sumei de 35488 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Astfel, instanța de apel a constatat că victima accidentului rutier a fost tatăl lui Luța Alexandr, că suferințele psihice cauzate în urma pierderii unui părinte sunt incomensurabile și că orice sumă de bani nu este aptă de a duce la refacerea integrală a stării psihice și stării de existență generală a succesorului victimei.

Instanța de apel a constatat că Luța Alexandr, în ședința de judecată în apel, a concretizat că solicită încasarea de la inculpatul Ursu Marius a sumei de 210000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Considerând că decesul tatălui lui Luța Alexandr i-a provocat suferințe psihice, care se manifestă și persistă sub forma unei depresii, instanța de apel a decis ca din contul inculpatului Ursu Marius, în beneficiul succesorului victimei Luța Alexandr, să fie încasată suma de 210000 lei cu titlu de prejudiciu moral, pe care a considerat-o echitabilă și proporțională suferințelor provocate prin consecința accidentului rutier, comis de către inculpat.

Totodată, instanța de apel a admis cerința avocatului Ropot Veaceslav privind cheltuielile de judecată și dispus încasarea acestora de la Ursu Marius în cuantum de 9000 lei, reieșind din considerentul că avocatul Ropot Veaceslav, în cadrul ședinței de judecată în apel, a solicitat anexarea la materialele cauzei a 2 bonuri de plată cu seria PL nr. 407344 și seria PL nr. 407358, din care rezultă că Luța Alexandr a achitat avocatului Ropot Veaceslav suma de 9000 lei pentru asistență juridică.

8. Sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, pronunțată integral la 16 mai 2018, au fost atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Ursu Marius, după la 11 iunie 2018, care fără a indica unul din temeiurile pentru recurs din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești nominalizate, cu dispunerea încetării procesului penal în privința sa, în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În argumentarea cererii depuse, recurentul a expus următoarele:

- succesului victimei Luța Alexandr i-a fost compensat prejudiciul moral, evaluat la suma de 100000 lei, confirmat prin ordinele de încasare anexate la dosar și i-a fost achitată suma de 50000 lei, confirmată prin chitanța anexată la recursul ordinar. Totodată, recurentul a reparat prejudiciul cauzat și părții vătămate Grossu Emilia, care prin recipisă a invocat că nu are pretenții. În acest context, recurentul a considerat că prejudiciul cauzat în cauză a fost reparat integral deja după prima examinare a cauzei în apel și, astfel, sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea în privința sa a actului de amnistie;

- la momentul accidentului rutier avea 19 ani, este angajat în cadrul SRL „Termizol Construct”, locuiește împreună cu familia sa, a rămas fără tată, deoarece acesta a decedat, iar situația materială proprie și a familiei sale este precară. Recurentul a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de probele care dovedesc starea sa financiară și nu le-a dat o careva apreciere.

8.1. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care a menționat că pronunțarea asupra condițiilor privind aplicarea actului amnistiei constituie prerogativa instanței competente de examina cererea privind aplicarea amnistiei.

8.2. Avocatul Ropot Veaceslav în numele succesului victimei Luța Alexandr a depus referință privind recursul ordinar declarat în cauză, prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității acestuia și încasarea de la inculpat, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, a sumei de 3000 lei.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat

împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care recursul nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 și trebuie să fie motivat.

La rândul său, art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală stabilește că cererea de recurs trebuie să includă conținutul și motivele recursului, cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, recurentul era obligat prin lege să invoce cel puțin unul din temeiurile pentru recurs stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă nu s-a conformat legii. Colegiul penal reține că la etapa examinării recursului ordinar, instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural față de faptele constatate de instanța de apel ori, după caz, de instanța de fond, verificare care se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs. Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sunt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea.

Astfel, reieșind din obligativitatea motivării recursului, Colegiul penal constată că prevederile legale, anterior menționate, nu au fost respectate de către recurent, care n-a invocat nici unul din temeiurile pentru recurs, prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. În acest context, instanța de recurs conchide că stipulările legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate de către autorul recursului.

Reieșind din cele constatate, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, deoarece acesta nu

îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 338, 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Ursu Marius XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, în propria cauză penală, ca fiind necorespunzător cerințelor de formă și de conținut, prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma